

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

عکاسی (۲)

پایه یازدهم

دوره دوم متوسطه

رشته گرافیک

گروه تحصیلی هنر

زمینه خدمات

شاخه فنی و حرفه‌ای

شماره درس ۳۴۳۷

عکاسی (۲) / مؤلف : محمد رضا طهماسب پور . - تهران : شرکت چاپ و نشر کتاب‌های

۷۷۰

ع ۶۶۱ ط / درسی ایران . ۲

۱۲۶ ص. : مصور . - (آموزش فنی و حرفه‌ای؛ شماره درس ۳۴۳۷)

متون درسی رشته گرافیک گروه تحصیلی هنر، زمینه خدمات.

برنامه‌ریزی و نظارت، بررسی و تصویب محتوا : کمیسیون برنامه‌ریزی و تالیف کتاب‌های درسی
رشته گرافیک دفتر تالیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کارداشی وزارت آموزش و پرورش .

۱. عکاسی. الف. طهماسب پور، محمد رضا ب. ایران. وزارت آموزش و پرورش. کمیسیون

برنامه‌ریزی و تالیف کتاب‌های درسی رشته گرافیک. ج. عنوان. د. فروست.

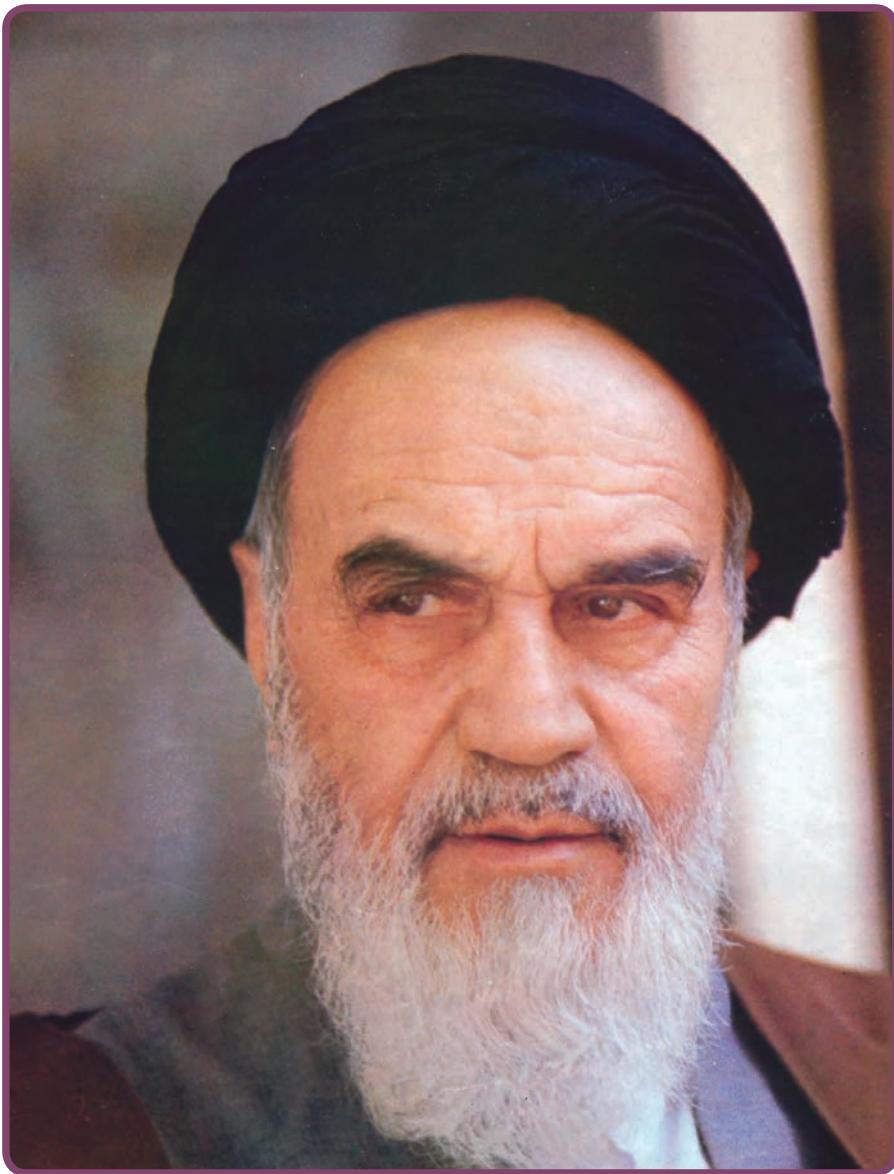
وزارت آموزش و پرورش

سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

نام کتاب :	عکاسی(۲)-۲۱۶۱۸
پدیدآورنده :	سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
مدیریت برنامه‌ریزی درسی و تألیف :	دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کارداش
شناسه افزوده برنامه‌ریزی و تألیف :	کامران افشار مهاجر، خدیجه بختیاری، مهدی چوبینه، عبدالرضا جمالی‌فرد، حمید رحیمی بافرانی، ماندانا منوچه‌ری، فرزانه ناظران بور و ناهید صلاح‌حمدن (اعضای شورای برنامه‌ریزی)
شناسه افزوده آماده‌سازی :	محمد رضا طهماسب‌پور (مؤلف)
مدیریت آماده‌سازی هنری :	اداره کل نظارت بر شر و توزیع مواد آموزشی
شناسه افزوده آماده‌سازی :	ماندانا منوچه‌ری (طراح جلد) - خدیجه محمدی (صفحه آرا)
نشانی سازمان :	تهران : خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)
تلفن :	۰۲۶۶-۸۸۸۳۱۶۱-۹، دورنگار : ۸۸۳۰-۹۲۶۶، کد پستی : ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹
وب‌گاه :	www.irtextbook.ir و www.chap.sch.ir
ناشر :	شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران
(داروپیش) تلفن :	تهران - کیلومتر ۱۷ جاده مخصوص کرج - خیابان ۶۱ ۰۵-۱۶۱۵۰-۴۴۹۸۵۱۶۱-۵، دورنگار : ۴۴۹۸۵۱۶۰، صندوق پستی : ۳۷۵۱۵-۱۳۹
چاپخانه :	شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران «سهما می خاص»
سال انتشار و نوبت چاپ :	چاپ دوم ۱۳۹۷

کلیه حقوق مادی و معنوی این کتاب متعلق به سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش است و هرگونه استفاده از کتاب و اجزای آن به صورت چاپی و الکترونیکی و ارائه در پایگاه‌های مجازی، نمایش، اقتباس، تلخیص، تبدیل، ترجمه، عکس‌برداری، نقاشی، تهیه فیلم و تکثیر به هر شکل و نوع بدون کسب مجوز منوع است و متخلفان تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

اول باید اخلاصتان را قوی بکنید، ایمانتان را قوی بکنید،... و این
اخلاص و ایمان، شما را تقویت می کند و روحیه شمارا بالا می برد و نیروی
شما جوری می شود که هیچ قدرتی نمی تواند (با شما) مقابله کند.

امام خمینی (ره)

همکاران محترم و دانشآموزان عزیز:

پیشنهادات و نظرات خود را درباره محتوای این کتاب به نشانی
تهران - صندوق پستی شماره ۴۸۷۴/۱۵ دفتر تألیف کتاب‌های درسی
فنی و حرفه‌ای و کاردانش، ارسال فرمایند.

info@tvoccd.sch.ir

پیام‌نگار (ایمیل)

www.tvoccd.sch.ir

وبگاه (وبسایت)

فهرست

بخش اول

۱

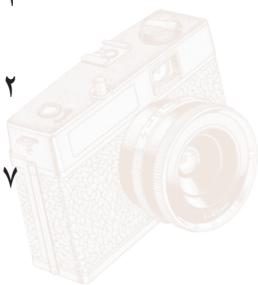
فصل ۱ : تاریخچه کاربرد عکس در طراحی گرافیک

۱۲

فصل ۲ : فتوگرافیسم

۱۷

فصل ۳ : عکاسی کارگاهی (استودیویی)

بخش دوم

۴۲

فصل ۴ : روش‌های تبدیل عکس به فرم

۵۰

فصل ۵ : تکنیک‌های ویژه عکس‌برداری

۷۶

فصل ۶ : روش‌های دگرگون‌سازی عکس در نرم‌افزارهای ویرایش عکس

۱۲۲

نمایه پدید آورندگان عکس‌ها

۱۲۴

فهرست منابع

مقدمه

از آغاز پیدایش عکاسی تاکنون، دورین عکس‌برداری به عنوان ابزاری مهم در فرایند عکاسی به کار گرفته شده است. وسیله‌ای که عکاسان به کمک آن، تصویرهای بسیار متنوعی از دنیا پیرامون خود عرضه کرده‌اند. با وجودی که دامنه این تلاش‌ها بسیار گسترده بوده، اما وجود محدودیت‌های رایج عکاسی مانع از به تصویر کشیدن تمامی ایده‌ها و افکار می‌شده است. چه بسیار تصویرهایی که در ذهن، تصور و تخیل شخصی شکل می‌گیرند، اما در قالب‌ها و شیوه‌های معمولی عکاسی نمی‌توانسته بروز کند.

وجود این محدودیت‌ها انگیزه‌ای شد که در زمانی کوتاه روش‌های گوناگونی برای تلفیق و ترکیب تصویرها، تغییر و دگرگونی آنها یا حذف و اضافه‌های متعدد در مراحل عکس‌برداری، ظهور فیلم، چاپ عکس و یا پس از چاپ ابداع شود و روزبه روز بر دامنه آنها افزوده شود به گونه‌ای که امروز، جایگاه ویژه‌ای در بین طراحان گرافیک و هنرمندان عکاس به خود اختصاص داده است.

روش‌هایی که در تصاویر حاصل از آنها، فضاهای ذهنی، وهمی، خیالی، تمثیلی، احساسی و روایی به چشم می‌خورند، صحنه‌هایی که در طبیعت وجود ندارند اما

نک تک اجزای آن‌ها طبیعی است. تصویرهایی که در مقابل چشمان ما پنجره‌ای به جهان خلاقیت‌ها و مرزهای بی‌کران احساس و بیان غیرمعمول می‌گشاید. تصاویری که در زمانی اندک مفاهیم عمیق و مطالبی گسترده را بیان می‌کند. با پیدایش عکاسی دیجیتال و ورود نرم‌افزارهای ویرایش عکس به عرصه عکاسی، گرافیک و هنرهای تصویری، این روش‌ها تنوع و گسترده‌گی بسیار زیادی یافته‌اند.

تغییر شیوه عکاسی در چند ساله اخیر از روش‌های عکس‌برداری با فیلم به عکاسی دیجیتال و پیوستگی بسیار زیاد این گونه از عکاسی با نرم‌افزارهای ویرایش عکس، همسویی آن را با دیگر هنرها و روش‌های بیان هنری پیشتر از گذشته کرده و بخش قابل توجهی از عکاسان و دیگر هنرمندان به ویژه در زمینه طراحی گرافیک، از عکاسی به عنوان زبانی تأثیرگذار در آفرینش آثار خود استفاده می‌کنند. این موضوع همچنین سبب شده است تا بخش قابل توجهی از ایده‌ها و ذهنیات تصویری که پیش از ورود عکاسی دیجیتال و نرم‌افزارهای ویرایش تصویر قابل عینی کردن و ارائه به صورت عکس یا محصولات گوناگون گرافیکی نبود، به آسانی قابل اجرا و ارائه شود. با پیشرفت گسترده این نرم‌افزارها و ویژگی‌های بارز آن‌ها در دقت، سرعت و یکسانی نتایج و کیفیت مطلوب آثار به دست آمده از طریق کاربرد گسترده عکاسی به روش دیجیتال، لازم است تا تکنیک‌ها و روش‌های اجرای این تکنیک‌ها با به کارگیری نرم‌افزارهای ویرایش عکس معرفی شوند.

روش‌های یاد شده از گوناگونی بسیاری در شکل و چگونگی اجرا برخوردارند، اما تمامی این شیوه‌ها به چند بخش کلی قابل دسته‌بندی هستند و هر کدام از آنها، روش‌های گوناگون دیگری را در زیر مجموعه خود قرار می‌دهند:

۱- تکنیک‌های عکس‌برداری

۲- تکنیک‌های نرم‌افزاری و ویرایش عکس

در این کتاب تلاش شده است تا هنرجویان گرافیک، با روش‌های مهم تکنیک‌های یاد شده که امروزه کاربردهای بسیاری در هنرهای تصویری، به ویژه آثار گرافیکی یافته‌اند و جذابیت و تأثیر آنها چشمگیر است آشنا شوند. در این مورد، مطالبی طرح می‌شود که با امکانات موجود بتوان آنها را تجربه کرد. مباحث کتاب در قالب درس‌های نظری و تمرینات عملی طراحی شده که حجم عمدۀ را تمرینات عملی در بر می‌گیرد. تجربه این تکنیک‌ها نیازمند آگاهی کافی از اصول عکاسی است که قبل‌آنها را فرا گرفته‌اید. لازم به یادآوری است، نرم‌افزار به کار گرفته شده برای ایجاد تکنیک‌های این کتاب، فتوشاپ سی‌اس ۳ (CS3) و نسخه‌های پس از آن است.

هدف کلی

کاربرد تکنیک‌های عکاسی در آثار گرافیکی

بخش اول

تاریخچه، تعاریف و

کاربرد عکس در گرافیک

